

Ziemia buntuje się przeciw zmianom klimatu

Dotyczy projektu Nr FEMA.02.04-IP.01-00BX/23pt.: „Zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem dla OSP Bogate” realizowanego przez Beneficjenta: Gminę Przasnysz.

Zakres rzeczowy Projektu obejmuje zakup nowego średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego wraz z wyposażeniem.

Informacja dotyczy promocyjnej akcji edukacyjnej w zakresie wiedzy o zmianach klimatu i ochrony zasobów wodnych.

Zagadnienie globalnego ocieplenia klimatu dotyczy bezpośrednio każdego z nas. Świat przyrody składa się bowiem z zależnych od siebie elementów. Nawet najmniejsza zmiana jednego z nich może wywołać efekt domina, gdzie człowiek jest również jednym z klocków tej konstrukcji.

Klimat to całość zjawisk pogodowych (takich jak temperatura, ilość opadów, itp.) występujących na określonym obszarze w dłuższym okresie. Ustalany jest na podstawie średniej pomiarów prowadzonych przez minimum 30 lat. Natomiast w celu określenia trendów zmian klimatycznych, należy brać pod uwagę tysiące lat. Dlatego zmian klimatycznych nie stwierdzimy na podstawie obserwacji pogody w ciągu kilku sezonów. Klimat jest kształtowany przez aktywność słońca, kształt i położenie kontynentów, aktywność wulkaniczną, skład atmosfery, prądy oceaniczne.

W wieku IX-XIII mieliśmy już do czynienia z ociepleniem klimatu - to okres, w którym Wikingowie zasiedlili Grenlandię. Z kolei wieki XV-XVIII nazywane są małą epoką lodowcową. Jednakże wówczas zmiany następowały dużo wolniej i były związane ze zmianami aktywności słońca. Obecne zmiany nastąpiły na przestrzeni kilkudziesięciu lat.

Od czasów rewolucji przemysłowej, na klimat wpływa również, poza naturalnymi czynnikami, koncentracja w atmosferze gazów cieplarnianych - dwutlenku węgla, metanu, tlenku azotu, freonów i pary wodnej. Ilość dwutlenku węgla jest redukowana w sposób naturalny np. w procesie fotosyntezy. Jednak wraz z rozwojem przemysłu i rolnictwa oraz w efekcie spalania paliw kopalnych, emisja gazów cieplarnianych wzrosła na tyle, że doszło do zachwiania

równowagi. Jest to wzrost o 40% w stosunku do ery przedprzemysłowej, a jego dalszym następstwem jest powstanie efektu cieplarnianego. Polega on na tym, że światło słoneczne przechodzi przez warstwę gazów cieplarnianych jak przez szkło w szklarni, a Ziemia je pochłania i wyświeca energię w podczerwieni. Gazy cieplarniane pochłaniają podczerwień i nagrzewają się, w wyniku czego rozgrzewa się powietrze i ziemia. Przy wzroście temperatury zaczyna działać sprzężenie zwrotne, czyli dodatkowe uwalnianie się dwutlenku węgla i metanu, wzmacniając efekt ocieplenia klimatu. Zmiany klimatu prowadzą z kolei do niepokojących zjawisk, takich jak topnienie lodowców, zmiany stosunków wodnych, wzrost poziomu oceanów, zakwaszenie

oceanów, wzrost mocy huraganów, zmiany w opadach, powodzie, pożary. Wymierają gatunki roślin i zwierząt, które nie nadążają z przystosowaniem się do tak gwałtownych zmian.

W związku ze zmianami klimatu na świecie podejmowane są działania adaptacyjne, mające na celu zmniejszenie ich skutków dla gospodarki, społeczeństwa i środowiska. Obejmują one budowę zabezpieczeń przeciwpowodziowych, wprowadzanie systemu monitoringu zagrożeń i wczesnego ostrzegania, zwiększanie retencji wodnej, przejście na uprawy odporne na suszę. Opracowywane są plany szybkiego reagowania na katastrofy klimatyczne, by instytucje publiczne były przygotowane do niesienia natychmiastowej pomocy poszkodowanym. Ważnym elementem tych działań jest zaopatrzenie w specjalistyczny sprzęt do akcji ratowniczych oraz usuwania skutków nadzwyczajnych zagrożeń, np. samochody pożarnicze, łodzie, mobilne waty przeciwpowodziowe.

Adaptacja do zmian klimatu to proces dostosowywania się do bieżących i przyszłych skutków zmiany klimatu. Inną kategorią działań jest łagodzenie skutków zmiany klimatu poprzez zapobieganie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery lub poprzez ograniczanie tego zjawiska. Można tego dokonać albo poprzez zmniejszenie wydzielania tych gazów albo poprzez zwiększone magazynowanie tych gazów, np. w wyniku rozszerzenia powierzchni lasów.

W zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu każdy z nas może mieć swój wpływ, poprzez określone postawy, zachowania i decyzje konsumenckie. Należy tutaj przyjąć, że jedyną słuszną drogą jest postawa współodpowiedzialności za stan naszej planety. Jednocześnie nie musimy rezygnować całkowicie z wszelkich dóbr i wygody. Idea zrównoważonego rozwoju zakłada korzystanie z nich, ale w sposób świadomy i taki, aby mogły z nich korzystać również kolejne pokolenia. Kształtowanie odpowiednich nawyków może przyczynić się również do poprawy naszego zdrowia i finansów.

Jedną z oczywistych czynności, jakie możemy podjąć, jest zmniejszenie zużycia energii elektrycznej w domu. Są na to liczne sposoby, takie jak: kupowanie urządzeń energooszczędnych, z wyłącznikami zegarowymi i termostatami, oraz racjonalne korzystanie z nich. Duże znaczenie ma docieplanie budynków. Oszczędzanie wody także zmniejsza zużycie energii. Warto zbierać wodę deszczową do podlewania roślin. Rzadsze koszenie trawnika spowoduje, że gleba będzie zacieniona a dzięki temu chroniona przed utratą wilgoci.

Olbrzymi wpływ na wielkość emisji dwutlenku węgla ma transport. Najszybciej rosnące źródło emisji CO₂ stanowi komunikacja lotnicza. Liczba samochodów również wzrasta w dużym tempie. Trudno obecnie zrezygnować z możliwości łatwego przemieszczania się i podróżowania, ale dany cel można zrealizować wybierając możliwie ekologiczny i oszczędny środek transportu.

Warto zastanowić się nad swoimi prawdziwymi potrzebami. Obecnie mamy do czynienia z olbrzymią ilością dostępnych dóbr. Skłania nas to do kupowania dużej ilości rzeczy, a także marnotrawstwa. Świadoma konsumpcja to m.in. wybieranie produktów lokalnych i sezonowych. Stawianie na produkty rolnictwa ekologicznego będzie miało nie tylko pozytywny wpływ na stan środowiska, ale również na zdrowie. Unikanie produktów jednorazowych, a wybieranie produktów trwałych i wysokiej jakości ograniczy ilość odpadów, a także pozwoli zaoszczędzić energię i surowce. Przyjemnym, jednoczącym ludzi działaniem jest wymienianie się książkami, zabawkami, ubraniami, sprzętem.

Przed wyrzuceniem każdej rzeczy, zastanówmy się najpierw, czy nie nadaje się ona jeszcze do użytku, przerobienia, naprawienia, czy może trafić do recyklingu. Segregowanie odpadów umożliwia wtórne wykorzystanie surowców i również oszczędza energię. Dla przykładu, produkcja

papieru z makulatury pochłania ok. 70% mniej energii niż produkcja zwykłego papieru, a dodatkowo oszczędza lasy - recykling 1 tony papieru chroni przed wycinką 20 drzew. Zaś 1 tona plastikowych butelek poddanych recyklingowi daje oszczędność około 11 MWh energii elektrycznej (tyle zużywają rocznie 2 domy jednorodzinne), czyli 2 tony CO₂ (co odpowiada ponad 21000 km przejechanych samochodem).

Niezwykle ważna jest ochrona przyrody. Choć na co dzień o tym nie myślimy, prowadzimy nieustanną wymianę z roślinami: tlen za dwutlenek węgla. Od roślin zależy nasze życie, a one z kolei powiązane są licznymi zależnościami z innymi organizmami i środowiskiem. Zaczniemy od zadbania o przyrodę w najbliższym otoczeniu – we własnym ogrodzie. Stosujmy jak najmniej betonu, aby woda mogła swobodnie wsiąkać w ziemię. Tereny zielone zwiększają retencję wodną, co ogranicza ryzyko powodzi. Zastąpienie zwykłego trawnika kwietną łąką nie tylko ułatwi pielęgnację, ale również wprowadzi do ogrodu piękno, koloryt, zapewni schronienie i pożywienie dla pożytecznych owadów zapylających. Zadbanie o te elementy sprawi, że ogród będzie tętnił życiem.

Wraz ze zmianami klimatu, nadszedł dla nas czas powrotu do życia w zgodzie z naturą i poszanowania dla jej praw.

Projekt jest współfinansowany z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu II: „Fundusze Europejskie na zielony rozwój Mazowsza” Działanie 2.4: „Dostosowanie do zmian klimatu” programu Fundusze Europejskie dla Mazowsza 2021-2027, ze środków Samorządu Województwa Mazowieckiego w ramach zadania „OSP-edycja 2024”, ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie w ramach Programu „Zapobieganie zagrożeniom środowiska i poważnym awariom oraz usuwanie ich skutków poprzez zakup specjalnych samochodów pożarniczych”.

#FunduszeUE #FunduszeEuropejskie